Les llengües de la meva vida. ***Relat col·lectiu d'un curs de Suficiència 1***

Primer premi de la categoria intermedi-suficiència-superior, en la modalitat col·lectiva

Relat col·lectiu d'un curs de Suficiència 1

Autors:

1. Javier Aparicio
2. Tigran Kareyan
3. Filomena Magne
4. Pilar Jiménez
5. Nadala Padró
6. Argeme Lumbreras
7. Enric Boronat
8. Ramón Sánchez
9. Carmen Hidalgo
10. Matilde Vilardell
11. Joan Martínez
12. Margarida Jové
13. Feli Biete
14. Felisa Capdevila

Professor Carles Rebassa. Barcelona, 2016

1 Javier Aparicio

Infantesa

Em dic Javier Aparicio. Vaig néixer a Barcelona el dia 4 de novembre de 1973. Degut a una malaltia de la meva mare —rubèola— en el moment del part, vaig néixer sord. Vaig començar a parlar amb llengua de signes, en una escola de sords. Els meus pares van contractar un logopeda per estimular-me a aprendre a parlar i a llegir els llavis. He estat un dels primers alumnes de la ciutat a sortir d'una escola de sords i a anar a un col·legi d'oients, l'escola Flos i Calcat.

Els meus pares, seguint les indicacions del logopeda, van decidir que només aprengués una llengua per fer-me més fàcil l'aprenentatge. Per tant, van optar a ensenyar-me a fer lectura labial i parlar el castellà.

La meva escola em va declarar exempt, per tant, de les matèries d'angles i català. A l'escola d'oients m'adaptava a poc a poc i anava resolent els problemes. Finalment em vaig acabar acostumant i em vaig adaptar. Dec molt als meus pares, que s'esforçaven molt.

Vaig començar a aprendre l'anglès a partir del 6è d'EGB, no vaig tenir problemes amb aquesta llengua i l'aprenia ràpid.

El català sempre he estat la meva gran assignatura pendent. Jo soc nascut a Barcelona i la meva llengua materna és el català, però a causa de la meva minusvalidesa auditiva mai havia pogut aprendre'l. Per aquest motiu, i ja d'adult, vaig decidir inscriure'm al CPNL i fer cursos de català.

Joventut

El millor moment de la meva joventut va ser l'any 1992, quan vaig apuntar-me com a voluntari als Jocs Olímpics de Barcelona. Vaig ser voluntari olímpic a l'àrea de la vall d'Hebron. Vaig treballar com a responsable de les conferències de premsa postpartit , donava la informació dels resultats dels partits a periodistes de tot el món. Els donava la informació parlant castellà i anglès.

També vaig ser jugador d'un equip de futbol americà anomenat *Barcelona Boxers*: jo era el xutador reserva de l'equip i de vegades parlava anglès amb els jugadors estrangers.

Actualitat

Vaig aprendre a llegir el català amb els subtítols de la cadena TV3 (Telenotícies, pel·lícules, etc.) abans d'apuntar-me al Consorci per a la Normalització Lingüística per fer cursos. L'entenia una mica, però després de començar als cursos ja vaig entendre millor la gramàtica, sobretot els verbs. He reduït les errades ortogràfiques i he millorat molt el vocabulari.

En conclusió, des del meu punt de vista, les llengües són molt útils en tot moment, ho miris per on ho miris, i a més és una gran experiència el fet d'aprendre-les. Jo n'estic encantat i m'agradaria aprendre'n més. Però ara, no és el moment.

2 Tigran Kareyan

Abans de començar a explicar les llengües de la meva vida vull presentar-me i dir d'on vinc. Soc en Tigran, vaig néixer a Armènia, en una ciutat que es diu Erevan. Armènia és un país de l'antiga Unió Soviètica, cosa que implica que gairebé tothom parla rus, però la llengua oficial és l'armeni, una llengua de la família indoeuropea i la meva llengua materna. Des molt petit vaig sentir parlar rus ja que tots els canals de televisió eren en rus. Llavors poc a poc el rus es va convertir la meva segona llengua. Quan vaig començar anar a escola vaig aprendre anglès.

Fa vuit anys vaig decidir marxar del país i fer els estudis universitaris a fora. I quina sort que vaig escollir Catalunya. Abans d'arribar a Barcelona no sabia de l'existència de la llengua catalana (perdoneu la meva ignorància). I la primera cosa que vaig decidir va ser aprendre català, ja que no podia comunicar-me perquè tampoc parlava castellà. Em vaig matricular a cursos de català i a classe no entenia res. El professor s'esforçava molt per que entengués alguna cosa, explicant-m'ho tot de totes les maneres possible, traduint-m'ho al castellà, però era inútil, tampoc no ho entenia.

Ara gràcies als cursos de català i als meus professors, que han tingut tanta paciència, estic fent el curs de Suficiència 1; reconec però que encara em falta molt per millorar. I ara puc dir que la meva segona llengua no és ni el castellà, ni l'anglès, ni tampoc el rus, sinó el català.

3 Filomena Magne

Em dic Filomena, vaig néixer a Bolívia i soc la germana del mig de cinc germans. La meva relació amb les llengües va començar en aquell instant.

Hi ha tres moments importants en la meva vida en relació a la llengua.

El primer és a la meva família, a la meva terra. Els meus pares parlen el quítxua i l'aimara, a més del castellà. Però a mi només em van parlar en castellà. Per això vaig aprendre a comprendre sense parlar ni escriure.

Després, com que vaig estudiar teologia, vaig aprendre llatí i grec per poder comprendre la *Bíblia* i textos antics de l'Església. En una de las classes, el professor va dir, «es compta, se somia i es prega en la llengua materna». Això vol dir que, independentment del lloc on et trobis, al teu cor portes la llengua materna.

I l'últim va ser quan vaig arribar a Barcelona, a la ciutat on visc des de fa tres anys. Des que vaig arribar estic estudiant català, llengua de la qual mai n'havia sentit parlar. Actualment vaig millorant el meu català fent cursos al Consorci per a la Normalització lingüística.

M'han acompanyat en el meu aprenentatge en Marc, la Laura i, ara, en Carles, que amb la seva forma d'ensenyar m'han fet, no només aprendre, sinó també estimar aquesta llengua. Amb un d'ells, vaig llegir un text amb el títol "*D'aquí i d'allà*" on deia "Si no puc viure al lloc que estimo, he d'estimar el lloc on m'ha tocat viure". Penso que aquesta és la clau i, ara per ara, em trobo molt a gust aquí. Aprendre la llengua és una part essencial per comprendre la forma de ser i pensar dels catalans.

M'agrada el català, amb les seves paraules gracioses, serioses, extravagants, amb les seves lletres que tenen girs a la pronunciació, amb els seus pronoms febles que, «de cap manera són difícils».

En un dels passatges del llibre "*D'aquí i d'allà* un nen diu: -Però jo soc del lloc on em trobo», i per això he d'estimar el català com la meva llengua, he d'estimar la seva gent i aquest lloc on em trobo i que m'omple el cor.

Soc religiosa de les Missioneres Creuades de l'Església, soc a Barcelona des de fa tres anys, visc en una escola i la meva missió en aquest moment és ensenyar que un món diferent és possible i que depèn de nosaltres que això es faci realitat. I tot això ho faig en català.

4 Pilar Jiménez

Soc catalana de naixement. La meva llengua materna és el castellà, perquè els meus pares són de Saragossa i de Castella la Manxa.

Tota la meva família parla aquesta llengua i és la que vaig aprendre a escola. De molt petita vaig començar a aprendre el català també a escola.

Amb els anys el català ha estat una de les meves llengües familiars, sobretot a la feina, on he pogut fer-la servir amb normalitat. Ara estic molt contenta perquè vaig a un curs de català que em permet poder aprendre bé aquesta llengua.

Quan estudiava a l'institut vaig començar a aprendre anglès, però sempre m'ha costat. Una altra llengua que vaig aprendre a escola durant set anys va ser el francès, juntament amb el català, llengües que tenen moltes coses semblants.

Ja fa molt temps que no el parlo ni l'escric, el francès, i me n'estic oblidant. L'entenc força bé i el faig servir quan viatjo, i de vegades a la feina. M'agrada molt viatjar i això em permet conèixer altres llengües.

5 Nadala Padró

El català és la llengua de la mare, del pare i del poble on vaig néixer, que té pocs habitants.

Quan jo era petita, va arribar al poble tres o quatre famílies andaluses.

Més endavant, estudiant Comerç tenia el francès, que ja coneixia pel fet de tenir parents a Perpinyà. També vaig tenir contacte amb l'anglès. No en domino cap.

El 2014, tenint les filles ja grans, vaig començar a estudiar català escrit. Ara faig el nivell C1.

He estat voluntària al Voluntariat per la llengua (VxL) de l'Amina, marroquina a qui no entenia, i que ara escriu millor que jo i parla força bé.

Aquest any faig de voluntària per a l'Elisabet. Ella parla força bé, és hispanoamericana i no pot quedar gaires vegades.

6 Argeme Lumbreras

Jo soc l'Argeme i vaig néixer a Extremadura. Tota la meva família és extremenya com jo, i per això parlem castellà.

El meu pare era emigrant, se'n va anar a Suïssa abans que jo nasqués. Va ser per això que vaig començar a tenir coneixements d'altres llengües. Sempre que el meu pare tornava a casa per vacances ens ensenyava paraules en altres idiomes.

Quan jo tenia set anys el meu pare va decidir portar-nos a viure amb ells a Suïssa. Jo a la meva curta edat no entenia què volia dir això de ser emigrant fins que vaig arribar allà. El meu primer contacte amb l'idioma estranger va ser a través de la televisió. Em vaig empipar molt perquè no entenia res, i per això vaig decidir treure el volum i punt. Però va arribar el moment d'anar a escola i va ser un trauma per a mi, encara que vaig tenir la sort que la meva professora i molts dels meus companys eren italians i em feien la vida més fàcil.

Al final l'italià va passar a ser el meu segon idioma, i amb el pas del temps vaig començar a entendre i a parlar una mica l'alemany i el francès.

Al cap d'uns anys vaig tornar a Extremadura a viure amb la meva àvia. A ella no li agradava que li parlessin en un altre idioma, i a les meves companyes de col·legi tampoc.

A poc a poc vaig anar oblidant l'alemany i el francès, encara que si sento algú parlar en aquests idiomes l'entenc una mica. En canvi, l'italià no l'he oblidat, perquè a més d'aquest idioma tan bonic també conservo alguns amics d'aquesta època de la meva infantesa com són en Tonino, la Nicoletta i la Maria. Encara avui ens escrivim cartes.

Ara estic en una nova etapa d'aprenentatge d'un nou idioma, el català. Des de fa tres anys visc a Barcelona, i el primer que vaig fer quan vaig arribar va ser apuntar-me a classes de català, perquè m'agrada aprendre l'idioma del lloc on visc.

Categoria intermedi-suficiència-superior. *Relat col·lectiu d'un curs de Suficiència*
1

I vaig aprenent i vaig pujant de nivell. El meu professor em diu que aprendre és com anar omplint un got. Jo vaig arribar amb el got buit i crec que dia a dia es va omplint de paraules i coneixements d'aquest país que és Catalunya. També es va omplint de la confiança que em dóna saber que ja sé expressar-me mitjanament bé en català.

7 Enric Boronat

La llengua de la meva vida és el català.

Els meus pares eren pagesos d'un poble de Tarragona. Es van desplaçar a viure a Barcelona després d'una gran gelada l'any 1956, que va fer malbé tots els seus conreus.

A Barcelona hi van arribar els meus pares, el meu germà amb catorze anys, i jo amb dos.

La meva mare es va posar a treballar en una porteria on vivíem tots quatre, i el meu pare treballava de paleta.

Tot això ho explico perquè veníem d'un poble on solament parlaven en català i en arribar a Barcelona i fer-ho en castellà gairebé tot, als pares els va costar molt adaptar-se. De fet, crec que mai no van arribar a parlar un castellà correcte; sempre dèiem que parlaven una mena d'andalús.

Jo sempre vaig parlar en català amb els meus pares i el meu germà, però a la dècada del anys 60 i 70, en què vaig estudiar, la llengua emprada a escola era el castellà. Les altres llengües que s'aprenien eren el llatí i el francès.

Anys després, vaig començar a estudiar un curs d'anglès, que va quedar pendent per qüestions de feina. Espero poder-lo continuar quan acabi el de català.

A la meva família es parla tant el català com el castellà, perquè la meva dona va néixer a Albacete i és de mare catalana i de pare manxec. La meva dona i jo ens vam conèixer parlant en castellà i vam decidir parlar en català entre nosaltres quan va néixer el nostre fill. Això era l'any 1984.

La meva feina de comercial m'ha dut a comunicar-me amb persones de diferents estrats socials. Sempre he mirat de parlar en català i he fet el canvi al castellà quan he vist les dificultats de l'altra persona per entendre'm.

Des de fa uns quants anys faig quasi tots els correus electrònics en català. Faig servir el corrector ortogràfic, perquè fins ara el meu aprenentatge del català havia estat autodidacte.

Espero que amb el curs de català C1 aconsegueixi un bon nivell per a expressar-me i escriure correctament.

8 Ramón Sánchez

Em dic Ramón i vaig néixer a Barcelona el 1966. Els meus pares van venir d'un poble de Granada de ben joves, primer a Cornellà, i després a un barri de Sant Boi de Llobregat que es diu Ciutat Cooperativa. És en aquest lloc on va transcórrer la meva infantesa.

Aquest barri és un barri obrer on es va reunir molta gent de regions d'Andalusia, Extremadura, Múrcia, etc. Per tant, la llengua que predominava era el castellà, però no només a casa de la gent, sinó també per la situació política del moment. Això no vol dir que el català no es parlés. Nosaltres mateixos teníem una família de parla catalana a l'escala on vivíem i ens parlaven moltes vegades en català.

El meu cercle d'amistat a la infantesa —i, per tant, lingüístic— fins als catorze va ser castellà. Jugàvem tots al carrer i era molt estrany sentir parlar català. Evidentment, al col·legi on vaig anar a fer l'EGB no es feia l'assignatura de català, i en canvi l'anglès sí. Per tant, la llengua amb què vaig viure fins aquells moments va ser el castellà: totes les assignatures en castellà, professors castellans, tot en castellà, no hi havia res escrit en català enlloc, res que fes que t'animessis a parlar-lo, ja no cal dir a escriure'l.

Després de fer l'EGB vaig anar a estudiar a Barcelona, a l'Escola de Treball, i va ser en aquesta escola que vaig començar a relacionar-me amb amics que tenien el català com a llengua materna. Si a això hi sumem que una de les assignatures que ens feien era el català —malauradament una o dues hores com a màxim a la setmana, ja que la resta d'assignatures eren en castellà— va fer que digués les primeres paraules en català. Vaig fer l'assignatura de català durant cinc anys, així com també d'anglès, però he de reconèixer que la meva llengua estàndard continuava sent el castellà, no només a l'ambient escolar, sinó també a les estones d'oci, quan sortíem els caps de setmana a fer una volta o al cinema. Va ser una època que, vist des d'ara, me'n penedeixo de no haver donat un pas endavant, era el moment ideal.

Poc després, em van cridar per fer el servei militar, i amb les amistats que hi vaig fer de la nostra comunitat continuava parlant el català, però poc i no amb el nivell que jo desitjaria.

Una vegada va començar la meva vida laboral, vaig continuar parlant el català amb els comercials, però només amb uns quants, perquè no era una cosa gaire habitual, i els companys de feina tots parlaven el castellà. Va ser una època en què em vaig apuntar a un curs d'anglès, per necessitat laboral, però només va durar uns quants mesos. A la meva vida hi continuava predominant el castellà, en el cercle d'amics, a l'entorn laboral i familiar, on la llengua que s'ha parlat sempre ha sigut el castellà, malgrat que tant la meva dona com els meus fills parlen molt bé el català.

Però tres anys enrere va ser quan vaig decidir fer el pas que havia d'haver fet quan tenia quinze anys. Fa tres anys que el català és la meva llengua principal, sobretot després d'apuntar-me l'any passat al curs de català intermedi i aquest any al curs de suficiència, després de la bona experiència del curs passat.

Diuen que mai és tard quan arriba, i he de dir que estic molt content d'haver fet aquest pas i probablement l'any vinent m'apunti per aprendre anglès, atesa la importància d'aquesta llengua, però realment la llengua estrangera que m'agradaria aprendre és l'italià. "Aviam" si ara m'ha entrat el cuc per les llengües…

9 Carmen Hidalgo

La meva llengua és el castellà.

El meu entorn ha estat sempre en castellà: els meus pares són de Sòria, a la feina són de Badajoz i el marit és de Jaén.

A l'escola l'educació era en castellà, i no teníem gaires possibilitats d'aprendre català.

Aleshores, de gran, he pensat per què no aprendre la meva nova llengua.

A la feina ara agafo el telèfon i em feia molta vergonya no saber respondre amb fluïdesa essent catalana.

Soc nascuda a Barcelona.

Per això ara he decidit fer-ho.

El meu gendre és català, d'Igualada. Amb el meu net vaig començar a parlar en català i ara la meva filla em diu que li parli en castellà perquè sàpiga bé les dues llengües.

A Igualada tot el seu entorn és molt català.

Doncs és bo conèixer llengües diferents.

10 Matilde Vilardell

La meva llengua és el català.

Per primera vegada als tres anys vaig tenir contacte amb una altra llengua: el castellà.

La meva mare treballava a la fàbrica, era teixidora. Em va dur al col·legi de monges que hi havia a la rambla del Poble Nou. Nosaltres vivíem allà.

Va ser llavors quan, per primera vegada vaig sentir parlar el castellà. A casa sempre es parlava català.

Vaig aprendre a llegir i a escriure i a fer bondat, si no anava de cara a la paret. I tot en castellà. I així doncs vaig anar creixent.

Mai en el meu ensenyament hi va haver ni una sola paraula en català. Quan ja de més grandeta vaig anar a l'acadèmia Cots també tot era en castellà.

El meu pare havia tingut més sort, perquè en temps de la República l'ensenyament era tot en català. Ell va anar a l'escola Pere Vila.

Quan jo era joveneta hi havia una repressió tremenda, es podia viure pertot arreu, a la feina, fins i tot amb les amigues. Així i tot mai no vaig deixar de parlar la meva llengua.

Deuria tenir prop de quaranta anys quan em vaig sentir encuriosida per la llengua anglesa, i vaig anar a una acadèmia. De seguida vaig pensar que estava perdent el temps, no em sentia còmoda. Ho vaig deixar.

Llavors vaig començar a llegir en català. No en sabia gens, però el meu pare m'hi animava molt. Em costava, però a mi m'agrada molt llegir i a poc a poc m'hi vaig anar a acostumant. Em sentia bé. Això era el que jo volia. Els llibres d'Isabel-Clara Simó m'encantaven.

Categoria intermedi-suficiència-superior. *Relat col·lectiu d'un curs de Suficiència*
1

He tingut contacte amb altres llengües. L'anglesa, perquè tinc una amiga que és americana, de Vermont. Però ara totes dues parlem català.

La meva jove és belga i parla unes quantes llengües: francès, anglès, àrab, i per descomptat, català i castellà. Per tant, també tinc contacte sobretot amb l'anglès, ja que ella i el meu fill el fan servir molt.

Tinc contacte amb la llengua ucraïnesa, ja que tinc una amiga que és ucraïnesa.

I una cosa curiosa: he treballat els darrers set anys en una joieria. El meu cap és iranià i la seva dona catalana. Entre ells parlen castellà. Jo a ell l'he sentit moltes vegades parlar per telèfon amb la mare o les germanes, de manera que també he tingut contacte amb el farsi.

Dos cops per setmana venia un professor a fer classe a la dona i a la filla del meu cap. Durant els set anys que vaig treballar a la botiga, a poc a poc es va anar parlant cada vegada més català.

Sabeu què van dir? Doncs que jo els havia catalanitzat. Me'n vaig sentir ben orgullosa.

11 Joan Martínez

La relació que vaig tenir amb el català de petit va ser pràcticament nul·la. No parlava gens de català i pràcticament m'era desconeguda.

En l'àmbit familiar, igual que la gent del carrer, ningú no la parlava. Als col·legis no hi havia cap assignatura que es fes en la nostra llengua.

A poc a poc, i sobretot gràcies als mitjans audiovisuals vaig començar a sentir-la i a ser conscient de com n'és, d'enriquidora.

Vaig començar a escoltar i a parlar una miqueta quan em vaig casar i vaig venir a viure a Barcelona ciutat. Quan més l'he parlat ha estat quan han arribat els meus fills, ja que a escola hi ha una gran quantitat d'assignatures que es fan en català, i el meu interès s'ha anat fent cada vegada més gran.

Cada dia que passa estic més orgullós de la meva llengua, i és per això que l'estic estudiant, perquè penso que tothom l'hauria de parlar i saber l'arrel dels mots dels nostres avantpassats, quan estava prohibit parlar-la.

12 Margarida Jové

A casa sempre s'hi ha parlat català, d'ençà que vaig començar a parlar. El castellà el vaig aprendre també de molt petita, ja que a casa tenien botiga i hi havia molts nouvinguts. Quan va arribar l'hora d'anar a escola, tot l'ensenyament va ser en castellà; és així com era, però al carrer es parlava més català que ara.

He de dir que jo estimo les dues llengües, i si sabés francès o anglès també les estimaria, perquè les llengua són l'ànima dels pobles i no s'ha de confondre cultura amb imposició.

Dins una mateixa família hi passen coses curioses, com a la meva. Els sogres entre ells parlaven català, ells i els seus fills en castellà, i el pare i els fills en català, els germans en castellà i, el és més sorprenent, a mi tots en català, com jo amb ells. Ja veieu quin embolic!

He conegut persones de països llunyans: Alemanya, Itàlia, França, la Xina, etc. que parlen català, i he de dir que millor que jo.

Al meu barri hi ha una senyora xinesa que ven fruita. Fa set anys que viu a Catalunya i no permet que cap client li parli si no és en català. Ella el parla amb un accent preciós. Els seus fills ja us ho podeu pensar: català, castellà, xinès, anglès. Això sí que és saber llengües.

Si tenim cura d'aprendre-la, els que la sabem, transmetrem la llengua a tothom, i no permetrem que quedi relegada per una altra llengua.

El català ja ha traspassat fronteres, i és idioma oficial de l'ONU. Hi va parlar el català més universal del món, Pau Casals, el 24 d'octubre de 1971, en català!

13 Feli Biete

Sovint sentim a parlar de la noció *llengua materna*. En el meu cas, això és una realitat.

Soc filla de català i d'andalusa, nascuda al 1947. A casa sempre es va parlar castellà amb accent andalús.

A escola, i en plena època franquista, tot l'ensenyament va ser en castellà, un castellà estàndard.

Amb les amigues, algunes nascudes aquí i d'altres vingudes de diferents regions —en aquells anys eren regions d'Espanya— sempre parlàvem en castellà.

Vaig començar a treballar en un despatx amb catorze anys i mai no em van demanar que parlés i molt menys que escrigués en català. I així van anar passant els anys.

Va ser l'any 1963 que vaig conèixer el que ara és el meu marit, fill d'una família catalana. La meva sogra amb prou feines entenia el castellà. Ella va estar escolaritzada a l'època de la República.

Aleshores va ser quan vaig començar a conviure amb els dos idiomes. Em va costar molt començar a parlar-lo. Em semblava que tothom se'n reia de mi.

Amb els anys i gràcies a l'entorn familiar i als mitjans de comunicació, premsa, ràdio i TV3, me n'he anat sortint. Però tenia una gran pena: no el sabia escriure.

Una de les millors decisions que he pres a la meva vida ha estat venir al CNL i fer el curs de català. Em sento satisfeta de poder expressar-me escrivint l'idioma que ara considero que és el meu, encara que tot seguit l'hàgim de compartir amb el castellà, a causa de l'entorn, que pràcticament ens hi obliga.

Per aquest motiu penso que ens hem d'esforçar a fer tothom partícip del nostre idioma.

Categoria intermedi-suficiència-superior. *Relat col·lectiu d'un curs de Suficiència*
1

14 Felisa Capdevila

Em dic Felisa i tinc 72 anys, soc nascuda a Barcelona, de pare tarragoní i mare lleidatana; tota la família és catalana. El meu marit és d'Andalusia, tinc una filla i un fill.

El meu marit sabia que jo sempre parlaria català amb els meus pares, i que si teníem fills també els parlaria en català. Li va semblar molt lògic, ell l'entenia però no el parlava.

Va arribar el dia que va néixer el primer fill, la Núria. No va tenir cap problema des de les primeres paraules: ella sabia a qui havia de parlar català o espanyol, i quan va néixer el segon, el Marc, també sabia a qui parlar català o espanyol. El problema va venir quan va començar el parvulari: ens vam adonar que tenia problemes per a identificar les lletres i els nombres, que els confonia els uns amb els altres —tenia dislèxia. En aquells anys d'estudi tan sols tenien una classe de català d'una hora, les altres assignatures eren en espanyol.

El vam atabalar tant, entre l'escola, la logopeda i jo, que es va decantar per l'espanyol; encara que jo li parlés en català ell contestava en espanyol. I així seguim, però a la resta de la família, amics, gent de la feina, etc., els parla en català. Per això a casa parlem català i espanyol.

Jo, tota la vida parlant català, amb accent tarragoní i lleidatà. Moltes vegades em preguntaven d'on era, perquè tenia un parlar diferent.

En aquella època, els estudis tots eren en espanyol, ni cinc minuts de català. Després comences a treballar, et cases, tens fills i continues treballant, et jubiles i és quan et pots dedicar a fer alguna cosa que enyores: aprendre a escriure i parlar bé el català. Jo no sabia escriure gens en català, per això em vaig apuntar al CPNL. Al principi ho vaig veure un món molt complicat, però el professor i els companys em van animar i estic orgullosa i contenta, i molt animada. El curs passat vaig superar el nivell intermedi de català (B2), per mi tot un èxit.

Aquest any, amb esforç i voluntat espero treure el C1. Oh, quina satisfacció!
De ganes no me'n manquen!

Categoria intermedi-suficiència-superior. *Relat col·lectiu d'un curs de Suficiència*
1